

Raadscommissie	1-12-2025
Zaaknummer	715580
Portefeuillehouder	Gerben van Duin
Vorbereid door	Ruimte & Sociaal
Onderwerp	Woonzorgvisie 2025–2030 gemeente Kaag en Braassem

Beslisapunten

1. De *Woonzorgvisie 2025–2030 gemeente Kaag en Braassem* vast te stellen.

Wat willen we bereiken

Het doel van de Woonzorgvisie is ervoor zorgen dat inwoners, jong en oud, zo lang mogelijk prettig en zelfstandig kunnen blijven wonen in hun eigen dorp. Daarvoor zijn passende woningen nodig, goede zorg dichtbij en buurten waar mensen naar elkaar omkijken. De Woonzorgvisie 2025–2030 helpt ons om dit samen met onze partners doelgericht aan te pakken.

We richten ons op drie hoofdgroepen inwoners.

De eerste groep zijn ouderen, van wie het aantal de komende jaren sterk toeneemt. Zij willen graag zelfstandig blijven wonen, maar vaak zijn hun woningen daar niet op ingericht. Daarom werken we aan meer levensloopbestendige en geclusterde woningen en stimuleren we ouderen om op tijd na te denken over hun toekomstige woonwensen.

De tweede groep bestaat uit mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Zij wonen steeds vaker zelfstandig, maar hebben behoefte aan passende huisvesting met begeleiding of zorg in de buurt. De gemeente wil meer tussenvormen van wonen met zorg mogelijk maken en de samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties verder versterken.

De derde groep zijn sociaal kwetsbare inwoners, zoals dak- en thuislozen, jongeren uit de jeugdhulp, of mensen die uit een instelling of detentie komen. Zij kunnen hun woonvraag niet altijd zelf oplossen. De gemeente wil voorkomen dat deze inwoners tussen wal en schip vallen, door te zorgen voor passende woonplekken met begeleiding en ondersteuning in de wijk.

Deze drie groepen staan centraal in de woonzorgvisie. Door voor hen de juiste woonvormen en zorgstructuren te ontwikkelen, bouwen we samen aan een gemeente waar iedereen prettig en veilig kan wonen – nu en in de toekomst.

Samenvatting

De gemeenteraad wordt voorgesteld om de *Woonzorgvisie 2025–2030* vast te stellen. In deze visie beschrijft de gemeente Kaag en Braassem hoe zij wil inspelen op de toenemende vergrijzing, de druk op de zorg en het tekort aan passende woningen voor inwoners met een ondersteuningsbehoefte. De visie biedt richting voor toekomstbestendig wonen, een sterke leefomgeving en betere samenwerking tussen wonen, zorg en welzijn.

De woonzorgvisie richt zich op drie hoofdgroepen:

- Ouderen die langer zelfstandig blijven wonen en behoefte hebben aan levensloopbestendige of geclusterde woonvormen.
- Inwoners met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking, die zelfstandig wonen met begeleiding of zorg in de buurt.
- Sociaal kwetsbare groepen, zoals dak- en thuislozen, jongeren uit de jeugdhulp of mensen die uit detentie of opvang komen, die passende huisvesting met begeleiding nodig hebben.

Inleiding

De gemeente Kaag en Braassem staat voor grote veranderingen. Door vergrijzing, woningdruk en veranderingen in de zorg is er dringend behoefte aan een duidelijke koers voor wonen en ondersteuning. Het huidige aanbod sluit niet goed aan op wat inwoners nodig hebben. Een samenhangende visie is nodig om hier de komende jaren gericht op in te spelen. De visie draagt bij aan een inclusieve gemeente waarin inwoners – jong, oud en met of zonder zorgvraag – zelfstandig kunnen blijven wonen. De visie sluit aan bij het Raadsakkoord, het College-uitvoeringsprogramma, de Omgevingsvisie en vormt input voor de verplichte Volkshuisvestingsprogramma's onder de Wvrv.

Nieuwe landelijke wetgeving (Wvrv) verplicht gemeenten tot het opstellen van een Volkshuisvestingsprogramma, waarin ook een woonzorgvisie hoort. Ook regionaal is afgesproken dat gemeenten uiterlijk in 2026 een afgestemde visie hebben. Het college stelt daarom voor om de Woonzorgvisie 2025–2030 nu vast te stellen. Dit biedt houvast voor uitvoering en samenwerking én zorgt dat de gemeente aan haar wettelijke en regionale verplichtingen voldoet.

Argumenten

De gemeente Kaag en Braassem staat voor een grote uitdaging op het gebied van wonen en zorg. Door vergrijzing, woningtekorten en veranderingen in de zorg groeit de druk op voorzieningen. Het huidige woningaanbod sluit niet goed aan bij de behoeften van ouderen en andere inwoners met een ondersteuningsvraag. We willen dat iedereen in onze gemeente kan wonen op een plek die past bij zijn of haar situatie, ook als je ouder wordt of zorg nodig hebt. Zo houden we onze dorpen leefbaar, helpen we mensen vooruit op de woningmarkt en zorgen we dat ondersteuning op tijd beschikbaar is.

Hoe past dit in bestaand beleid?

Deze visie sluit aan bij afspraken die de gemeente al eerder heeft gemaakt in het raadsakkoord, het collegeprogramma en de omgevingsvisie. Ook voldoet de visie aan regionale en landelijke verplichtingen, zoals de Woonagenda Holland Rijnland en de nieuwe landelijke wet voor volkshuisvesting (Wvrv), waarin komt te staan dat elke gemeente zo'n visie moet hebben.

Met de Woonzorgvisie 2025–2030 legt de gemeente een duidelijke koers vast voor woningbouw, ondersteuning en samenwerking met partners. De visie is nodig om tijdig maatregelen te kunnen uitvoeren en vormt een verplicht onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma onder de nieuwe wetgeving (Wvrv). Afwachten of incidenteel beleid voeren is geen optie, omdat dat tot vertraging zou leiden terwijl de opgave urgent is. Het college stelt daarom voor de woonzorgvisie nu vast te stellen, zodat de gemeente gericht kan handelen.

De visie laat zien welke keuzes en investeringen nodig zijn om de drie hoofdgroepen beter te ondersteunen. Denk aan het toevoegen van geschikte woningen, het stimuleren van doorstroming en het versterken van sociale netwerken en informele zorg. Ook wordt ingezet op bewustwording: inwoners worden gestimuleerd om op tijd na te denken over hun toekomstige woon- en zorgbehoeften.

Het vaststellen van deze visie is van strategisch belang voor het maken van gerichte beleidskeuzes in de komende jaren. Daarnaast vormt het een noodzakelijke stap richting het verplichte Volkshuisvestingsprogramma (opgenomen in de Wet versterking regie volkshuisvesting) en sluit het aan bij landelijke en regionale afspraken over wonen, zorg en ondersteuning.

Kanttekeningen

Het realiseren van de ambities vraagt inzet van meerdere partijen en is mede afhankelijk van regionale samenwerking en beschikbare middelen. Dit wordt in de communicatie en uitvoering expliciet benoemd.

Een mogelijk nadeel van het vaststellen van de woonzorgvisie is dat het beleidsmatig richting geeft, waardoor sommige initiatieven minder ruimte kunnen ervaren. Ook kunnen er zorgen zijn over de uitvoerbaarheid, gezien de krapte in zorgpersoneel en het beperkte woningaanbod.

Toch is het risico van niets doen groter. Juist door nu heldere keuzes te maken, ontstaat er sturing en kunnen knelpunten vroegtijdig worden opgepakt. De visie biedt daarbij voldoende ruimte voor maatwerk en samenwerking in de uitvoering.

Risico's

De uitvoering van de woonzorgvisie kan financiële risico's met zich meebrengen, bijvoorbeeld als ambities niet binnen bestaande middelen gerealiseerd kunnen worden. Dit wordt beheerd door duidelijke prioritering en jaarlijkse afweging in de begroting.

Daarnaast is er een risico op imagoschade wanneer verwachtingen niet waargemaakt kunnen worden. Dit ondervangen we door in de communicatie helder te zijn over het richtinggevende karakter van de visie en de afhankelijkheid van samenwerking en beschikbare middelen

Duurzaamheid

N.v.t.

Participatie en inspraak

In verschillende fases is actief input opgehaald bij inwoners en betrokken partijen.

In april en juli 2025 vonden twee stakeholdersbijeenkomsten plaats met onder andere woningcorporaties, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en regiopartners. In juni zijn keukentafelgesprekken gevoerd met inwoners die gebruikmaken van Beschermd Wonen en met ouderen, om hun woonwensen en behoeften te bespreken. De opgehaalde input is zichtbaar verwerkt in de visie. Zo is er extra aandacht gekomen voor doorstroming, kleinschalige woonvormen en de rol van sociale netwerken in dorpen. Het doel van de participatie was om te komen tot een breed gedragen en realistische woonzorgvisie, gebaseerd op praktijkervaringen en signalen uit de samenleving. De participatie heeft daarmee concreet bijgedragen aan de inhoud en richting van de visie.

Financiële consequenties

De vaststelling van de woonzorgvisie 2025–2030 heeft op dit moment geen directe financiële gevolgen. De visie vormt een beleidskader; kosten ontstaan pas bij de uitvoering.

Per maatregel worden de financiële gevolgen uitgewerkt en waar nodig opgenomen in de begrotingscyclus of Richtnota. Nu is geen begrotingswijziging nodig. Eventuele financiële voorstellen volgen later en worden apart aan de raad voorgelegd.

Regio

De woonzorgvisie is afgestemd op regionale afspraken binnen Holland Rijnland. In de Regionale Woonagenda is vastgelegd dat gemeenten uiterlijk in 2026 een geactualiseerde woonzorgvisie vaststellen. Kaag en Braassem loopt hierin voorop en levert met deze visie een bijdrage aan een gezamenlijke, evenwichtige aanpak van woon- en zorgopgaven in de regio.

Evaluatie

Na vaststelling van de woonzorgvisie wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld met concrete acties, planning en betrokken partijen. Het college zal dit uitvoeringsprogramma vaststellen. De voortgang hiervan wordt jaarlijks gemonitord en meegenomen in de reguliere rapportages binnen het sociaal domein.

De raad wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang via de programmabegroting en de rapportages in het sociaal beleid. Indien nodig worden tussentijds bijstellingen voorgesteld op basis van ontwikkelingen of nieuwe inzichten.

Roelofarendsveen, 18-11-2025

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de gemeentesecretaris,
J.J. Démoed

de burgemeester,
A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Woonzorgvisie 2025 - 20230
- Raadsbesluit Woonzorgvisie 2025 - 2030